

Deze flyer bespreekt een incident waarbij een shovel omvalt, omdat de ondergrond onvoldoende draagvermogen heeft. Incidenten met shovels en hijswerktuigen komen regelmatig voor. Helaas blijven deze incidenten vaak onbekend, omdat de schade beperkt blijft tot een "near miss" of er alleen materiële schade is.

Wat is er gebeurd?

De straatploeg heeft wat zand nodig om het straatwerk op orde te krijgen. Dat zand moet met de shovel verderop in de straat worden opgehaald.

Omdat er rond de werkplek obstakels zoals plantenbakken en een pomp aanwezig zijn, lost de machinist de zandlading onder een hoek (uit de zwenk). Hierbij zakt één van de wielen weg en komt de shovel op zijn kant terecht. Zie foto's.

De machinist blijft in de cabine zitten en heeft zich schrap gezet. Hierdoor loopt hij geen letsel op en is de schade beperkt gebleven tot materiële schade.

Hoe kon dit gebeuren?

Onderzoek wijst uit dat de ondergrond langs de randen van het straatwerk in de loop van de tijd door verspoeling onstabiel was geworden. Verder was er al sprake van enige verzakking van stoeptegels. Het gewicht van de shovel, en het feit dat er uit de zwenk moest worden gelost, veroorzaakte een verdere verzakking waardoor de shovel omviel.

De machinist was tijdens zijn werkzaamheden volledig gericht op zijn opdracht: het ophalen en lossen van het zand. Hierdoor was hem de onstabiele ondergrond niet opgevallen.

Foto 1: Voorbeeld van onderspoeld en verzakt straatwerk

Foto 2: Omgevalen shovel

Aandachtspunten en maatregelen

De belangrijkste les van dit incident is dat je alert moet zijn op jouw omgeving. Afwijkende omstandigheden en bijzondere situaties kunnen risico's opleveren.

Ter voorkoming van dit incident had de ploeg meer oog voor de omgeving moeten hebben. Denk aan het controleren van (de randen van) de werkplek op stabiliteit, draagkracht en verzakkingen. Reserveer hier samen met je uitvoerder de benodigde tijd voor en controleer dit bij iedere dagstart als onderdeel van jouw Last Minute Risico Analyse (LMRA).

Andere aandachtspunten zijn:

- Om een shovel te besturen op de openbare weg is minimaal het T-rijbewijs vereist.
- Draag altijd jouw gordel als je in een shovel rijdt.
- Om te voorkomen dat je als machinist bij het kantelen onder de shovel terecht komt, moet de shovel uitgevoerd zijn met een veiligheidscabine, veiligheidsframe of een veiligheidsbeugel (in uitgeklapte stand).
- Bij het onverhoeds kantelen van de shovel, blijf je in de cabine zitten en zet jij je schrap. Probeer nooit tijdens het kantelen de cabine te verlaten! Dit heeft bij andere incidenten tot ernstig letsel geleid.

Een mogelijke maatregel is het verplichten van een aparte shovel opleiding met bijhorend certificaat.

Reflectie- en discussievragen

- Ben jij bekend met het incident? Of heb je zelf iets soortgelijks meegemaakt?
- Toets jij bij werkzaamheden met een shovel altijd of de ondergrond voldoende stabiel is?
- Hoe kijk jij naar de besproken aandachtspunten? Welke vind je vooral belangrijk? Mis je er één?

Vragen over deze flyer of incidenten die plaatsvinden bij het werken aan energienetten? Mail: werkgroep@incidenten.net